

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küllve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre 16 kor. — fill.	
Egy évre	5	Fél évre	8
Fél évre	2	Negyed évre	4
Negyed évre	1	Egy órá	1 70
Egy órá	1	Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hát hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Önálló külügy és hadügy.

Irta: **Dr. Kardos Samu.**

Minden törvénynek, bármilyen papírra is legyen az írva, bármilyen országos pecséttel vagy királyi esküvel legyen is az megerősítve, egyedül az élet és tapasztalat képezi próba követ. Hogy ez így van, szomorú bizonyosságát képezi nemzeti történelmünk, melynek tanúsága szerint őseink annyiszor törvénybe iktatták azt a nagy elvet, hogy Magyarország teljesen önálló és minden más idegen államtól független ország. Az élet és tapasztalat pedig minduntalan azt mutatta és fájdalom mutatja ma is, hogy a mi függetlenségünk és nemzeti önállóságunk egy messze fekvő ideál, melyet nemhogy elérni, de megközelíteni sem tudunk. A mindennapi élet és tapasztalat azt igazolja, hogy állami önállóságunk még ama bástya kövei is, mik egyrészt az 1790—92-iki országgyűlés, másrészt az 1848—49. országgyűlés törvényeinek a nemzet számára biztosítottak, sőt még az 1867-iki dicstenlen megalkuvás biztosítékai is apránként leomlanak, megsemmisülnek az egymást követő gyengébbnél-gyengébb kormányok kezeiben.

Hiszen csak néhány héttel ezelőtt, az 1867. kiegyezés megalkotójának, Deák Ferencznek a velt fia, hűséges tanítványa és egyik legnagyobb tisztelője Beöthy Ákos a kassai választó polgárok előtt tartott program beszédében nyíltan megmondotta, hogy Deák Ferencz a kiegyezést abban a hitben és reménységben alkotta meg Ausztriával, hogy „a magyar államférfiak Magyarországot illetőleg feladatuk magaslátán fognak állani s azt az óriás hatalmat, melyet a demokratia és a képviselői rendszer kezükbe ad, arra fogják használni, hogy igazait megoldalmazzák, érdekeit előmozdítsák.” S Beöthy Ákos maga kimondja a lesújtó ítéletet, hogy: „E feltevésekből egyik sem vált be és mostanság a kiegyezés negyedik évtizedében oda jutottunk, hogy Deák Ferencz műve és alkotása visszafelődött, elfajult, meghamisított. A szabadság érvényesülése helyett uralkodik a csehbeli és vicinális szabadelvűség, mely azt teszi, hogy a kormánynak és pártjának minden szabad, a nemzet és polgárainak semmi.”

A visszafelődés, elfajulás és meghamisítás sehol sem oly nagy, fájdalmas, elszomorító, mint éppen a nemzeti önállóság és nemzeti függetlenség

két legfontosabb szervénél, a külügyi képviselőnél és a hadseregnél. Ezek az intézmények az élet és tapasztalat tanúsága szerint nem magyarok, nem is közösek, hanem egyenesen osztrákok. Pedig az 1868. XII. tc. 8. § a világosan rendeli, hogy: „a practica sanctioból folyó közös és együttes védelemnek csak egyik eszköze a külügyek czélszerű vezetése. E czélszerű vezetés közösséget igényel azon külügyekre nézve, melyek ő felsége uralkodása alatt álló összes országokat együtt illetik.” Tessék széllyel nézni bárkinek Európában, Ázsiában, Amerikában, szóval bárhol az egész világban, ahol a mi külügyeinknek politikai vagy kereskedelmi képviselője van s mindenütt azt fogja látni és tapasztalni, hogy a követségeknél és consulátusoknál egyaránt, nemcsak a zászló és czimer, de a hivatalos pecsét, nyelv és törvény is osztrák. A magyar állampolgár ha külföldre jut, rosszabbul van, mint Románia, Bulgária, Szerbia avagy a Biharvármegye területénél kisebb terjedelmű Montenegró állam alattvalója; mert míg eme apró államocskák alattvalóik dolgát, minden bajját, saját nyelvén, saját nemzete független képviselője intézi el, ad-

Anna néni elmélkedései.

Ha az ember megöregszik meg beteges is, nem sokkal több dolga van így falun különösen télen, mint az, hogy szépen engedelmessékedik a három éves korában bema-golt versikének:

„Jókor felkelj öltözz, mosdjal,
 Az istenhez fohászkodjal.”

Meglett koromat tekintve persze módosítom egy kicsit a dolgot és úgy követem az erkölcsnemesítést célzó tanácsot, hogy kilencz óra tájban már tükörsimára fésülten sétálok kötéssel a kezemben le és fel a szobákban.

Eközben hol a kávéforralóra, hol az égre tekintetek, mert e kettőnek én vagyok azaz csakis még ennek vagyok a fő-főfelügyelője. Egyéb őrizni való már mind kiskilott a kezeim között. (Sóhaj.)

Nem mintha panaszkodnám, Isten őrizz! Mi lett volna belőlem hosszas betegségem alatt szegény öregem halála után, ha a jó Isten kegyelmesen meg nem segít és az én kedves, dolgos Mariska hugomat nem rendeli gyámolításomra.

Most már ő kormányozza az egész házat. A Mari szakácsnőt — azt a semmire

való lusta szolgálót (ugyan nem tüzesen vitte e ki a pernyét megint ebben a szélben?) Zsuzsit a szobalányt, két kutyát, öt maeskat, (azok is hogy szeretik már, majd úgy mint engemet), ötven tyukot harmincz kacsát.

Van-e még több? (Gondolkozik).

— Nem, nincs.

Ez is elég, van velük dolga temérdek. Mert Mariska teljes odaadással jár a három cseléd és 80 darab aprómarhából álló háznép után s minthogy rendbe tudja tartani őket is, a házat is, nem marad egyéb dolgom, mint kávévet főzni, kötögetni. Emellett a munka mellett nem idővesztegetés, ha az ablakon ki-kínézek.

Ismerem a felhőjárását, meg másképp is hasznos az. Hát nem jöttem-e rá, hogy a fiatal jegyzőnek sem több dolga lehet mint nekem egy idő óta.

Unos-untalan itt sétál az ablak alatt, kétszer háromszor egy nap. Igaz, hogy a Mariska ablakában nyíló krizantémumokat még a párisi kiállításon is megbámulták, de az még nem ok arra, hogy a falu dolga elmaradjon.

Megint ott megy ni! már aligha van renden a szénája! Mariskát vallatom ki, hátha tud a dologról valamit. (Elszomordik.)

Lám! Lám! mire virad az ember, ha

egy kicsit körülnéz. — Már most csak nem veheti senki a szememre, hogy haszontalan dolog, hogyha napestig a felhők járását figyelem.

Az égre függesztett szemnek annyi, de annyi bámulni valója akad, hogy csak nehezen fordítja el róla az ember a tekintetét. Az öreg asszony is csak akkor, ha kénytelen vele, mert mikor a végtelen hosszúra nyúlt diakharisnyán lecsik egy szem, azt fel kell venni, Meg aztán jó néha körülnézni idelel is. (L e t e s z i a k ö t é s t.)

A kávé kifortt félre tehetjük.

Mariska a virágait öntözi. Ebben nincs semmi rossz, bizonyosan elvégezte minden egyéb házi dolgát.

Hogy fuj a szél, de hideg nem lehet, mert a jegyző felöltő sem volt, mikor erre ment. Ugyan köszönt-e Mariskának? (A z a b l a k o n n é z k i.)

Szeretem nézni azt a sok széllal küzdő fáját a kertnek.

A fa is csak olyan mint az ember. — Ennek is meglátszik igazi természete a vészben. Egyik daczos, a másik hajlik a szóra, a harmadik fel sem veszi a bajt.

Amelyik meg mindegyik fölé melkedik az fenséges nyugalommal veszi a jobbról-balról jövő szélrohamot. Csak a feje sudara hajlik meg az előtt, aki nála fűnségesebb, a

dig a magyar állampolgár a maga igazságához csak úgy juthat — ha ugyan hozzá jut — ha nemzeti jellét s nyelvét megtagadja. Mert hiszen a külföldi követség és consulátusoknál még csak szóba sem állanak azzal, a ki magyar nyelven beszél vagy terjeszti elő írásban kérelmét. A ki nem hiszi, ám próbálja meg. Saját kárán fog meggyőződni, hogy igazam van.

És ennek a szégyenteljes, ennek a megalázó állapotnak ki az oka, mi az oka? Senki más és semmi más, mint az, hogy a magyar kormányok nem tudtak és nem mertek soha a császári ház és közösgyek külügyminiszterével szemben a nemzet, törvény szentesítette jogainak érvényt szerezni. Még fájdalmasabb, még lealázóbb, még elszomorítóbb az a vis zafejlődés, azaz elfajulás, melyet a közösnök nevezett hadsereg kere én belül nap-nap után tapasztalunk, melyet elég sokszor s elég kemény hangon a parlamentben és sajtóban, várm gyei és városi közgyűlésben szóva tenni nem lehet.

Magyar hadsereg! Hát a mohácsi vész óta volt-e valamikor ilyen, van-e most ilyen és lesz-e valaha ilyen? E kérdés eldöntésétől, e jog kivívásától, ez intézmény életre keltésétől függ a magyar nemzet jövő sorsa, boldogulása és boldogsága.

Deák Ferencz az általa fogalmazott első és második felirati vitában, vagyis 1861-ben és 65-ben még ősmerte a magyar hadsereg fogalmát, mert hiszen ő mondja a felirati javaslatban a Felsőnek a következő történeli igazságokat:

„Kétségtelen, hogy a magyar hadsereg a többi tartományok seregeivel

közösen harczolt a hon és a fejedelem ellenségei ellen, de lényeges volt a különbség mindég Magyarország és az örökös tartományok között azokra nézve, mik a katonaságot tárgyazzák. Magyarország az örökös tartományoknak és azok kormányzatának minden befolyása nélkül határozta meg a magyar katonaság számát, mint ezt számos törvény, különösen az 1802. XXI. tcz. bizonyítja. Országgyűlésileg határozott meg a magyar hadsereg fentartásának módja és pedig gyakran lényegesen eltérőleg az örökös tartományokban behozott rendszertől. A megfogyott hadsereg pótlására szükséges ujonczok országgyűlésileg ajánlottak meg és ezek megajánlásánál a magyarországi ezredekben létező hiány vételettel tekintelve s az ajánlat a magyar ezred betöltésére tétel; a többi tartományok katonaságánál létezett aránylag kisebb-nagyobb hiányokra soha semmi figyelem nem volt. Országgyűlésileg határozottak meg az ujonczok állításának módja és feltételei, valamint a szolgálatt ideje is, minden tekintet nélkül arra, hogy a többi tartományokban mindezek miképp állapítottak meg.

A kiegyezési törvény 9-ik §-ában ki lett ugyan mondva, hogy a közös védelemnek másik eszköze, a hadsereg és az erre vonatkozó intézkedések, szóval a hadügy. De azért maga a törvény soha sem beszél közös hadseregről, hanem csak közös védelemről, sőt hogy a kettő között ne tudhasson fogalmi zavar, Deák Ferencz javaslatára az 1867-ik országgyűlés a kiegyezési törvény 12 §-ába törvénybe iktatta, hogy: . . . „A magyar hadseregnek időnkénti kiegészítését s az

ujonczok megajánlásának jogát, a megajánlás feltételeinek és a szolgálatt idejének meghatározását, ugyszintén a katonaság elhelyezését, élelmezését illető intézkedéseket az eddigi törvények alapján, — mind a törvényhozás, mind a kormányzat körében — az ország magának tartja fent.”

És most 33 évvel a kiegyezési törvény megalkotása után, vajlon hogy állunk a közös védelemmel, vagy ha jobban tetszik a közös hadsereggel? Hát úgy állunk, hogy minden ép kézláb magyar fiu 20 éves korától 42 éves korüg katoná kötelezett, hogy mindazok, kiknek különösen nem szolgált a szerencse, hogy a póttartalékba kerüljenek, 3 éven át tényleges szolgálatt teljesítenek, német szóra jelentkeznek, fekete-sárga zászlókra esküsznek, felkent és koronázott magyar királyt nem . . . csak osztrák császárt ismernek. És ha hibát vagy bünt követnek el ki vannak szolgáltatva szabadságok, életök és becsületök a XVIII-ik század ósdi hagyományai szerint készült a vád, védelem, nyilvánosság és felelbezési rendszer minden garantiáját nélkülözö osztrák katonai büntető törvénykönyvnek. Ez a törvény, melyet még Mária Terézia léptetett életbe, szégyenfoltja a civilizációnak, kigunyolása az igazságszolgáltatásnak. A ki nem hiszi, olvassa el a „Budapesti Hirlap“ ez évi október 9 iki számát a magyar tengerész önkéntesek sanyargatásáról, vagy gondoljon a Mattsich-Keglevich és ahöz hasonló esetekre.

De mondhatná valaki, hogy ez a szellem már kiháló félben van, hiszen ma már oly nagy eredményt vívtunk ki, hogy a régi cs. kir. hadsereget már cs. és kir. hadseregnek nevezik, hogy a nagy hadgyakorlatok alkalmazásával az a rettenetes csoda is megtörténik, hogy a magyar hazában, a magyar szerzetes rend vendégszeretelét élvező hadúr főhadí szállására, a közező árbocon pompázó sárga-fekete zászló mellett úgy oldalt, mintegy elrejtve és szégyenkezve a magyar trikolt is kitűzik. Kitűzik, de egy udvari lakáj, vagy zsandár parancsára leveszik, majd báró Beck táborszernagy parancsára, vagy ha úgy tetszik kegyel méből újra kitűzik; ne hogy a választásokelölt nagyon megbotránkozzék a nemzet.

Minden nemzet a kerek földön, ha ünnepre vagy csatára megyen, saját lobogója, saját himnusza lelkesítő hangjai mellett harczol és imádkozik, csak a magyart, mely három századon át óvta Európa civilizációját Mohamed népe és hatalma ellen; érte a szégyen és gyalázat, hogy osztrák néphimnusz hangjai mellett vezénylik imára és sárga-fekete zászló alatt küldik elvérzeni a csatába.

De hiszen ezek mind hitvány kül-

magasból alácsapó fürgeteg, a dörgő zivatar. (E l g o n d o l k o z i k)

Sorba nézegetem az előttem álló fakat. A nyírfa kecsesen hajladozik (akarsak Mariska a virágok között) a szél irányában. — Ezüstszinü karsu dereka olyan könnyen enged a szélnek, mintha az csak arra kéré hogy lejtessen együtt egy tánczot. „Szívosen“ látszik a fa mondani, teljes eleganciával hajolva arra fölé, amerre a tánczosa viszi.

A gledicsia (Krisztus korona) emelt karokkal hívja fel társait a küzdelemre, ellentállásra, (mint a Munkácsi kiabáló sühancza a Krisztus képen). Karjait rázza a szélben, szinte ide hallik bilincseinek (magjának szalagforma hüvelye) csörgése. Az ezüst levelu jegenyérek csak annál jobban fuj a szél.

Nyárban meg annyira örül neki, ha jön, hogy fenyés leveleiről mind elébe szórja a sok ezüstöt, gyémantot, amit a nap nagy jókedvében reáparazolt. Ugy fut rajta végig ragyogós sudarától lefelé, mint egy kristályvizü esermely. B daczos fenyők rugannos termete meg úgy rázza magát, ha a szél jár közte, mint a fejés ember, mikor a jó tanácsra azt mondogatja: „csak azértsem úgy, ahogy te akarod.”

Lebuktatja ugyan a szél ereje, de a fenyü rögtön visszavág „Nem hagyom magamat.” (T ü n ö d v e.)

Bizony azt hiszem én, ha arra kerüine

a sor, ez a két gyerek is megmerevitené a nyakát, ha ellenkezőek velük az ember. (S ó h a j t.) De minék is? — Derék jó ember mindakettő, én miért álljak közzéjük (B á n a t o s a n.)

Magam maradok megint, mint az én drága százesztendős jegenyefám. A másikon a társán, villám sujtott végig. Nem akarták megvárni, hogy a sobe behegedjék, kivágták a nyár közepén. (V i g a s z t a l ó d v a.)

Ez az egyetlen megmaradt jó barátom, ott a patak szélén, az mutatja meg nekem, hogy hová tekintsek, ha lenyom lelkeim gondja. Ha az Isten boldoggá akarja őket tenni, bizonyosan nekem is részt ad a meleg napsugárból, ami az ő életüket bevilágítja.

Az én szép százesztendős jegenyefám megtanít arra, hogy a sors csapásai előtt fejet hajtsak, mint ő, kinek nem hajlik meg a dereka még csak meg sem remeg olyan szélre, a mely az alacsony fakat tépi rázza. De meghajlik a sudara, meg a koronája, a mikor a magasból sujtja a vihar, mint meghajlik a feje az igaz kereszténynek, ha Isten keze mérí rá a csapást. — (H a l l g a t ó d z i k)

Olyan érczesen zúg a szél, mint a harang zúgása, a jegenyefák ágai között. — Mintha arra intene, hogy imádkozunk!

I. a.

sőségek, mondhatná és mondja bizonyára a husos fazék mellett felnőtt saját önző vágyain kívül minden egyébbel olyan könnyen és könnyelműen megalkuvó labancz ivadék. A szellem azért javul, a bánásmód a magyar fiukkal és különösen a nemzet virágjával, a művelt ifjúsággal jó és emberséges. Nos, aki kíváncsi, hogyan bántak a közös hadseregben, helyesebben az osztrák ármádiában a magyar önkéntesekkel, az olvassa el a „Budapesti Hírlap” — ez pedig elég becsületes, tisztességes, és jóra való kormánypárti ujság — folyó évi október 9-iki számát, amelyben egy éppen a hadi tengerészetnél szolgált, műegyetemet végzett önkényes apróra leírja saját élményeit és a parancsnokló osztrák tiszték vérlázító kegyetlenségeit. Ott megtalálja, hogy a magyar önkéntesekkel czudarabban bántak Pólában, mint a jogerős itélettel elítélt rablókkal és zsványokkal az illavai fegyházban. Az egyik önkéntes, Klein Frigyes nem bírván ki a sok szekaturát, egyenesen föbe lötte magát. Önkezevel oltotta ki életét, mert nem bírta elviselni, hogy őt, ki társai között első volt — azért mert németül felett — megbuktatták.

A szíve elszorul az embernek, ha tudja és látja, mint irtja ki régi ádáz és engesztelhetetlen ellenségünk, nem a német, hanem az osztrák ezt a jó magyar népet, mely elég bolond és nagylelkű volt mindannyiszor segélyére sietni az őt szívből gyűlölő szomszédjának, valahányszor az bajba került s mely elég gyámoltalan és buta volt ki nem használni a helyzet előnyeit, melyet a történet folyamán a gondviselés annyiszor kínált neki, de melyet magától mindannyiszor vétkes könnyelműséggel elutasított.

Most hogy a labanczok hirhelt generálisa Tisza Kálmán Nagyváradon oly csufosan elbukott, most, hogy ezt a bálványt Barabás Béla örökre ledöntötte, most hogy az érte élni és halni kész egész gárdája a választási küzdelmekben oly dicstelen halállal mult ki, ébredszik szivemben a reménység, hogy az oly sokat szenvedett magyar nemzetre egy jobb és boldogabb jövő hajnala hasadt. De hogy a gyöngye reménységéből igaz valóság és a szelid hajnali rózsapirból nappali fény és melegség legyen, ez már egyenesen és egyedül a nemzetől és annak választott képviselőitől függ.

Hiszen magának a függetlenségi pártnak közel száz követe ott fog ülni a képviselő házban. Ne kérjenek viczinális vasutra engedélyt, ne várjanak udvari ebédre kegyes meghívást; — de vértessék fel magukat a hazaszeretet és kötelességérzet pajzsával, álljanak oly szorosán egymás mellé, mint a régi görög phalanksz csapatai, ne kérjenek kegyelmet, ne fogadjanak el ala-

mizsnát, ha a nemzet jogairól és igazságairól leszen szó. De követeljük, hogy a magyar király udvartartása magyar legyen, hogy a magyar czimer és magyar zászló minden alkalommal az őt megillető helyre kitűzessék, régi jogaiba visszahelyeztessék. Követeljük, hogy a külügyi képviselőben meglegyen a teljes egyenjogúság, követeljük az önálló nemzeti hadsereget, a különálló vámterületet és a külön magyar nemzeti bankot. Értessék meg végre valahára nemcsak a választó polgárokkal, hanem a kormányval, sőt magával az ország felkent királyával is, hogy nemzeti czimer, nemzeti zászló és nemzeti hadsereg nélkül nincs és nem lehet a magyarnak becsülete idebent-és tekintélye odakünn. Értessék meg a félnék kormányval és a legalkotmányosabb királyival, hogy különálló vámterület és önálló nemzeti bank nélkül boldogok nem lehetünk, de még csak nem is boldogulhatunk, mert hiszen akinek vére, pénze és becsülete felett más rendelkezik, aki elől a fáradságos munka édes gyümölcsét más szedi el, más viszi el; az soha boldog nem lehet, még csak nem is boldogulhat. Szabadság és függetlenség s az ebből folyó önrendelkezési jog ugy az egyesnek, mint az egész nemzetnek, ha élni és boldogulni akar, elengedhetetlen nélkülözhetetlen életet adó eleme és ereje; épugy miként a növénynek a napvilág és tiszta levegő. E kettő nélkül a legnemesebb hajtás is elszorvad, a legszebb virág is időelött elhervad. Amely nemzet lemond a szabadságról és függetlenségről, az lemondott az élető napsugárról és levegőről. A felett kivan mondva a végzet, meg van írva az ítélet, mely más nem lehet, mint hervadás, sorvadás és gyászos kimulás. Az én nemzetemnek istentől adott joga a szabadság és függetlenség. És ha erről a nemzet önkéit le nem mond, azt föle soha senki elnem veheti. Még akkor sem ha a nemzet erejében nem bizó kis hitű elődök ideig-óráig elis alkudták ez örök jogát, lemondania nem lehet, — lemondania nem szabad. Nem különösen most mikor egy-szebb és boldogabb jövőnek hajnala hasad a magyarra. Én hiszem, én reméllem, én bizom a magyarok Istenében, hogy erről lemondani nem is fog. Hanem élni fog a jog fegyverével és a törvény erejével kivívja újra azt az időt, mikor boldog és büszke lehet a magyar, mert független és szabad lesz a haza!

Modern erkölcsök.

(Budapesti levél.)

Emlékszünk még azon kegyetlen életré, amely így harározta meg Európa három legerkölcstelenebb B. betűjét: Berlin, Bukarest és Budapest. Nem is oly régen még a negyedik B. is osztozott ebben a tisztessé-

ben, amennyiben Bécs városa is dicsekedett azzal a sokat emlegetett „éjjeli étellel”, mely a külföld sikkasztóira és az egész világ svihákjaira nézve oly pikánsná, oly kellemesen csiklandóvá teszi a Budapestben való tartózkodást. Valamelyik tudós kongresszus tagja nyilatkozott volna olyaténképpen, egyik jeles írónk előtt, hogy ő most éppen bocsánatot kért magában Budapesttől!

Eletének érdemes párja ugyanis nem akarta a „Betjären Land” fővárosába ereszteni, mert ha ott megtalálna betegedni, még orvosa sem akadna! Ezer villanyfénytől beragyogott, pompas és változatos éjjeli élet láttára indult meg annyira, hogy bocsánatos kéressel engesztelje ki Európának kikapós B-betűjét. Az éjjeli élet azonban olyan természetű, hogy nagyon is megköveteli az orvosok sokaságát, sőt itt annak fő ideje, hogy megorvosoltassanak végre-valahára a budapesti állapotok is.

Bécsnek ma éjjeli élete nincs... boldog hiány! És éppen afelett esünk mi gondolkodóba, hogy vajjon honnan és mily forrásból származik a magyar társadalomnak ezen kétségbeejtő elelhásozása? Lattuk, hogy a székesfővárosnak nem csupán társadalmi élete szennyes, nem csupán mulatóhelyeinek levegője van tele a trágárság bacillusával, hanem ellehet mondani, hogy ez a leha trágárság meg a most lefolyt képviselőválasztások tényere is rányomta a maga bélyegét. Nem erőszakról, lelekvásarról, etetés-itatásról beszélünk most, hanem arról az erkölcstelenségről, melynél sem undokabb az Orfeumok ocsmánysága. Elég utalnunk arra a kerületre, mely a parlament által megbélyegzett egyenértelkesül az önkívületig, ellátva őt a mandatum bárczájával, vagy a másikra, mely a pornografia mocskát ragasztja a falra és szórja szét uton-utfélen, nem feledkezvén meg a többi kerület alacsony színvonalon mozgó, durva és neveletlen élceiről és választási fogásairól. Emberét, választását tekintve, elmondhatjuk, hogy széles Magyarországon éppen a székesfővárosnak fele kerülete produkálta a legmetyesebb mozgalmakat.

És mikor azt mondjuk, hogy ennek a széles Magyarországnak Budapest az erkölcsi fertőben legmetyesebben elmerült pontja, aggódva kérdezzük, vajjon ez a fertőzet elszigetelten maradt-e a székesfővárosban? Ha nem is teljes mérvben ment e meg ettől a romlástól a magyar közönségnek a zöme. Ami mostlék rázuduit a vidékre, az vajjon a központi gyűjtőcsatornából lötyönt rá, vagy — szörnyűség elgondolni — a régi erkölcsi pusztulásának, egyelőregedet, elvénült faj korhadásának jeleivel találkozunk már a periferiákon is?

A szemérmertlenség jegyében mozog a Csikágónk. Ez Budapest bünlajstromában az első pont, a központi bünöknek legkivívóbbja, legszembeötlőbbje. Amint a székesfőváros talajára tesszük lábunkat, először is ennek a társaséletnek szemérmertlensége, valóságos köz-szemérmertlenség erőszakolja ki érdeklődésünket. A kirakatok frizol képes levelezőlapjai kezdik a sort, szomszédaságukban pedig az antikvárius kirakata tárja elénk a szépirodalom és az orvostudomány örve alatt grasszáló érzékingerlését és kedélymérgezését. Amott a kötszerész tanulságos latnivalói csálnak különös kérdéseket a gyermek ajakára, bár már előbb ostromolta meg felnőtt kísérőjét, szabadalmazott kíméletlenségével, az utcák amazon gárdája. A német és magyar nyelvű ujság krajczárért árulja a trágárságot, a tőzsde kirakatában pedig képes ábrázolat teszi legendás hőssé a rablót, a sikkasztót, a gyilkost. A 4 krajczáros ár nem menti meg attól a nagy la-

pot sem, hogy krokiban, kupléban, törvény-
széki rovatban és szerkesztői üzenetben ne
liferálja az erkölcsi szemetet országgyűl-
gá. Este ellatogatsz a színházakba, amelyek
oltára a vetett ágy és bizonyára vétkeznek
annyit a nemzet ellen, hogy a jövő törté-
netírója majdan felelőssé fogja tenni a
nemzeti degenerálás tetemes részéért. Kávé-
házba, tisztességes vagy elegáns urak és
hölgyek társaságába jutsz, ahol pirulás nél-
kül adják elő és hallgatják meg azokat a
dogmákat, melyek társaságát csupán szem-
telenségök mulja felül. Ugyan ki ne emlé-
keznék az „őreg ember nem vén ember“
variánsaira, melyekből száznál többet gyű-
tött össze a rothadt kaviár némely inyen-
eze?

A parlamenti folyosón is otthonos a
frivolság, irodalmi tekintetben pedig gondol-
junk vissza amaz időkre, amikor családanyák
a Paul de Kock és Droz Gusztáv ártatlan
disznóságait tüzzel vassal irtották odabaza,
mikor a Bocceacciók, Cisnovák és Faublask
színes frivolságához csupán a felnőtt fer-
fiak férhettek, míg ma Zola, Guy de Mau-
passant és a többiek, akik az esztétikai for-
mát mindenféle korrupció szabadalmának
tekintik, az iskola padján hevernek; talán
éppen az erkölcsi és egészségtani kézi-
könyv szomszédságában!

A hamis adoma, a hunezkodók tréfa
mindig meg volt a magyar társalgásban, de
csupán a férfiak mondták el és csakis fer-
fiak között. A regiek poharazás közben pipa-
füst mellett eleszszamított vaskos tréfájával
— hiszen mestere volt a sikamlós adomá-
nak maga a háza bőlese is — egyidejű a
„zsindely van a házon“ közmondása is. A
midőn apánk Bachus kedvéért engedelmény-
ket tettek Jocusnak, megadták a szemérem
adóját is, mert nő és gyermek fülét nem
sertette soha férfiak önmegfeledkező szava.
Tisztelték a nőt, a gyermeket és önmagukat
e három tisztelet hiánya pedig megmagya-
razza a magyar társadalom léha elkoresoso-
dását.

A székesfővárosból ezer esatornán árad
a vidékre a léhaság. A nők innen kapják a
nőt vásári kirakatta sülyesztő divatot, min-
denki innen meríti az eseményekből von-
nandó morális tanulság elferdítését, léha fel-
fogását. A szennyes színmű, a frivol kuplé
és a romlott elme egyéb termékei megte-
szik körutjokat a szelrőzsa minden irányá-
ban és nyomokat hagynak mindenben, ami
feher volt. Elhallik a gunyos kacaj is min-
denfelé, amely tüstént felharsan, ha naiv
kedélyek bármi felénk tiltakozást mernek
emelni az üzletet csapó meztelenség ellen.
A könyv, a lap, a kép, a műtárgy és az
elő ember magában hordja és elszéleszti
erkölcselenségeinek tartalmát. Diadalmas
hadjárat ez, mert amivel hódít, az könnyed,
az bájos, az ingerlő, a szórakoztató és él-
vezetes! Oh te szegény, ősi szürkeség, ko-
pottas morál, hogy vehetnéd te föl a kez-
tyűt és mit ér már a te oltalmad, mikor a
kórház, a tébolyda, a börtön és a „morgue“
vette át a megtorlás munkáját!

Micsoda korszakot éltünk mi keresztül
e három-négy évtized alatt? Láttuk a becs-
telenség érvényesítését, a bűn hatalomra
jutását. Az élvezet, az önzés tanai találtat-
tak hőleseknek, ha pedig az Eszmény ön-
czelül jelentkezett, guny és üldözés lett a
béré, számkivetés a vége. Csak annak van
értéke, amit pénzen adnak, amiből pénz
szerezhető. A székesfőváros volt a közrom-
lás krátere. Politika, tudomány, irodalom,
üzlet, családélet, szalon, budoar és gyer-
mekszoba tele vannak az erkölcselenség
miazmájával. Nincs többé hit, nincs öné-
zet, nincs nemes törekvés, a hézagot tehát
ennek az ellenkezője töltötte be és a léha-
ság országává lón a mi hazánk, az anya-

gilag és lelkileg egyaránt kipusztított szo-
gény magyar társadalom!

Ez Budapest és az egész országnak az
a nagy kontigense, mely vágyaiban úgy is
a fővárosban él, a kormány-hatalom és a
parlamenti és egyéb fajta érvényesülés, a
meggazdagodás ezen Mekkája felé fordítja
kezeit, tekintetét. De mily szerencse, hogy a
nemzet egészének mégsem tükre ez a ra-
gyogós fővárosi élet, mert ennek annyi sok-
fele, annyira idegen elemekből, hirtelen ösz-
szeverődött, de össze nem forrt világ nem
rokona a nemzetnek fizikailag, még kevésbé
rokona lelkileg. Míg a székesfőváros folyton
gyártja a ragály anyagát, a vidék már meg-
kezdte védekezését. Ha nem is mindenütt,
számtalan helyen mégis erős visszahatást
tapasztalunk, amely nyilatkozik kivált a po-
litikai függetlenség felébredésében, egyes
előkelő városok pedig erőiesen demonstrál-
tak a budapesti színházak danausi ajándé-
kai ellen. Ha vidékről levelet kapunk, ab-
ban még magyaros szívelyesség, magyar za-
matu nyelv gyönyörködött, magyar vendé-
günk tősgyökeres kifejezéseit szinte lejegyez-
nök irodalmi használat végett. Petőfit, Vö-
rösnartyt, Aranyt, Jókait, Jósikát, Madáchot
és Tóth Kálmánt viszik haza ajándékkal és
talán meg sem értik a kozmopolita sajtó
ketértelműségeit. — Még nem pusztul-
tak el végkép a falusi udvarházak, né-
melyek helyre fognak állani, mert a
közszükség követeli meg a történelmi kö-
zéposztály restaurálását; ezen a házakban
a régi magyar tisztesség örökődik, a régi
magyar családi élet erényei uralkodnak és
amíg körében tartózkodunk, más csillagbéli
embereknek tekintjük a francia házasság-
törési drámák unott alakjait. Színes mezőn,
zöld erdők árnyán elégedél a magyar pa-
raszt és dalai most is szebbek, közmondá-
sai bőlesek, tréfái ma is elmésőbbek, meséi
a képzelem aranyzálaival most is fényeseb-
bek, mint amit adatlanul kezek vetnek szá-
mára papírra. A társadalmi miazmak fent
lebegnek, az alsóbb rétegekben most is üde
és friss levegő csapong. Ezt a levegőt szív-
ja a testben, lélekben erős magyar paraszt,
akinek izmos vállai emelik a társadalom
Atlaszhegyét, akinek lelkét sohasem láttam
romlotttnak, de láttam azt is; mily hamar
menekszik meg tévedéseitől, mily erőteljesen
utasítja aztán vissza a feléje áradó gonosz-
ságot és esztelenséget. A magyar nép, a
nemzeti életnek eme gazdag forrása nem
romolhatik meg és amíg ez a meggyőződés-
sünk nem inog, addig a magyar köz-
magánéletet megtámadott erkölcsi ragályt
muló és elszigetelhető veszedelemnek tet-
kintjük.

Gr.

NAPI HIREK.

A főispán bukásának az előszele.

Főispánok bukásának a szele len-
gedez a Széll Kálmánhoz közel álló
ujsból, a felhivatalos Magyar Hirlap-
ból. Alig husz-huszonkét sornyi hi-
recske ez. Olyan mint a messziről
hallatszó gyöngé mennydörgés, de már
a felhők kavarognak és nyomon kö-
vetkezik aztán a villámszóró, zápor-
ömlesztő vihar, amely kitisztítja az
egészségtelen, fulladt levegőt. A tisz-
tulásnak ilyen viharában lesz része
most a magyar közigazgatásnak; hatal-
masnak látszó, de odvas, korhadó, ba-
golyfészkes, férges fákat fog a porba

dönteni a mennydörgető Jupiter, aki
ez időszerint Széll Kálmánnak nevez-
tetik. Hajdumegyét is megfogja váltani
ez a tisztító tűz, melynek előszelét ké-
pezi a felhivatalos Magyar Hirlapnak
ezen **félreérthetetlen** és a többi kö-
zött a hajdumegyeyi, a debreczeni gróf
főispán távozását is bejelentő velős
híre, mely így hangzik:

(Főispáni változások.) Legközelebb
négy főispán távozik állásából. **Vannak**
távozó félben levő főispánok a Dunán-
tul, a felvidéken, a Duna-Tisza közén
és a **Tiszántul is**. Ez a néhány vál-
tozás már teljesen befejezett dolog és
legközelebb nyilvánosságra kerül. Az
illető főispánokat részben a képviselő-
választás eredménye buktatta meg.
Feltűnő ugyanis, hogy egyik-másik
törvényhatóság területén a szabad-
elví-párt olyan vereségeket szenvedett,
amelyeket sem előrelátni, sem más
okokból, mint a politikai vezetés hi-
báiból kimagyarázni nem lehet. A sza-
badelvípártnak országos nagy diadala
mellett feltűnnek az olyan jelenségek,
hogy két szomszédos vármegyey között
az egyikben a politikai vezetés a ma-
ga törvényes eszközeivel meg tudja
tartani, sőt gyarapítani tudta a szabad-
elví-pártot a másikban pedig ahol a
viszonyok semmi lényeges eltérést
nem mutatnak, meglepő katasztrófák
érték a pártot. Ilyen helyeken a bal-
sikert joggal lehet a politikai vezetés
lanyhaságának, mulasztásának vagy
hibájának betudni,

Megyebizottságitag választás Bőszörményben.

A h.-bőszörményi megyebizottsági tag
választás eredményéről is megemlékeztünk
már röviden. Említettük, hogy a derek haj u
városban, a hajduság egykori székhelyén is
csufosan bukott a kormánypárt. A bőször-
ményi hajduk 10 vármegyeyi bizottsági tagot
választottak ez alkalommal, akiknek mind-
nyája a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt
táborához tartozik. — Megválasztott var-
megyeyi képviselők Hajdu-Bőszörményben:
I. kerület: Györösi Mór, Ignáth Bálint,
Uzonyi György, Rab Gábor. II. kerület:
Friedrich Lajos, Kovács Márton, Oláh Bá-
lint. III. kerület: ifj. Sívágó Gábor, Szol-
nok Gerzson (ref. lelkész), Mező Sándor.
Mindnyájan a Kossuth-párt hívei.

Személyi hír.

Dr. Bakonyi Samu országos kép-
viselő, a debreczeni II. dik kerület sze-
retett képviselője, hosszabb időre Buda-
pestre utazott, hogy részt vegyen a
képviselőház megnyitásán és munkáiban.
Őszinte sikereket kívánunk.

Bucsuzás.

Kossovich László kir. járásbíró Hajdu-
Szoboszlóról Kis-Várdára helyezettvén át, a
népszerű hír eltavozása alkalmából a szo-
boszlói közönség bucsuvacsorát rendezett
tiszteletére, a melyen 60-an vettek részt,
Kossovich László barátai és ismerősei közül.

Kovács Gyula orsz. képviselő, Kalocsay Gusztáv r. kath. plebános, G. Tóth János rendőrkapitány, Péntáros István városi főjegyző, dr. Grósz Adolf ügyvéd, Fehér Gábor felkőszöntői után megható szavakkal vett búcsút Kossovich a szoboszlói közönségtől, hol még sokáig jó emléken fogják tartani.

Felhívás a vidéki tudósítókhoz és elvtársakhoz.

Felhívjuk és felkérjük vidéki tudósítóinkat és elvtársainkat, hogy a Hajdumegyében megejtett megyebizottsági tagválasztás eredményéről értesítések lapunkat, a honnét még értesítve nem lettünk. Kérjük a tudósításban névszerint felemlíteni, hogy kiket választottak meg és hogy a magyar párt-hoz, pártunkhoz tartoznak-e az illetők?

Török Péter és az ablakbeverők.

A csütörtök esti garázdák elesaungoltak a Bethlen utcába is és ott czudarul beverték sok érdemes független polgártársunk ablakait is. Ebben az utcában lakik a hivatásánál fogva kevésbé népszerű, de annál engedékenyebb lelkűnek ösmert végrehajtónk Török Péter is. És midőn hallotta a bevert ablak csörögését és az „abczug Dobieczyki” kiáltásokat, furfangosan kiállott utcai lakása egyik ablakába és tele torokkal kiállította az ablakpusztító csövesek felé:

— Eljen dr. Varga Lajos!

— Nem hiszünk az urnak! felelte egy sötét alak, ki hihetőleg hivatalos működéséből ismerte derék Péterünket és a másik pillanatban csörgött-csattogott a Török Péter kavicsoktól bevert ablaka és Péter barátunk még örült, hogy még idejekorán félreugorhatott, másként a garázda tüntetők beverték volna emberséges végrehajtónknak a fejét is.

nemes Portörő Kelemen

Egy szakértelmes kérdés a főmérnök urhoz.

Vettük és szörszerint adjuk az alábbi kedves levelező lapot, melyet kedves ellenfelünk a t. főmérnök ur bizonyára szinte élvezettel fog olvasni, legjobb reménységünk szerint meg is felelve arra.

Tekintetes Szerkesztőség!

Városi főmérnök ur annak idején a bérház (Simonffy-ú. 1 sz. kupoláján a néhai Márk zászló számára rést vágott. Kérem szépen soraim valódiságáról meggyőződve, alkalmaslag a főmérnök urat figyelmeztetni annak kijavítására avagy megkérdezni, hogy a városi házak fedélzetének tehát közvagyonnak az esővíz nem árt?

Igy legalább hamarabb javítás alá fog kerülni és azt hiszem méltóztatnak már a többit tudni.

Egy szakértő.

Egy szemtanu a véres választási napról.

Vettük az alábbi, a választási nap történetét érdekesen kiegészítő sorokat: A katonaság 6 órakortámadta megelőző aközöniséget. Ot órától fogva türelmetlenül lestem néhányezred magammal a szavazás eredményét Szent-Anna utca sarkán. Az óriási tömeg nagyobb része a függetlenségi párt jelöltjével rokonszenvezett. Piros tollas választópolgárok feles számmal tolongtak ott. De voltak sokan kormánypártiak is. Sőt temérdeken voltak minden rendű-rangu nők és gyermekek. Láttam tisztas asszonyokat, anyákat, akik csecsemő gyermeküket karjukon emelték s dadákat, akik aranyos babákat tologattak a sűrű tömegben selymes bárszonyos kocsikban.

Már hire futott, hogy Dobieczyki nagy többséggel győzött. A hirt az elkeseredés heves kitöréseivel fogadta a tömeg. Azután a Kossuth-nótát, majd a Himnuszot, Kölcsey Himnuszát kezdte énekelni. Nem tulzok, ha azt mondom, hogy legalább is 5-6 ezer ajkról hangzott fel a magyar nép eme gyönyörű imája. Mindenki levette a kalapját s a lelkesedés pirja még a leginkarnátusabb kormánypártiak arcán is kivirult. Felemelő, fenséges jelenet volt ez.

Pár lépéssel odébb, Sz.-Anna és Miklós-utczák torkolatánál egy-egy szakasz bakanak szuronyai és Vilmos-huszároknak kardjai csillogtak az auer-égők fényénél. A vármegyeház előtti tér teljesen üres volt. Csak néhány ember járt fel-alá ott. A közönséget északi és déli irányban szoritotta vissza a fegyveres erő. És ez a közönség nem tudta, nem hallotta mi történik a szavazó helyiségnél, mikor és miként hirdetik ki a választás eredményét. Tehát hazafias dalok éneklésével nyomta el a tüzelmetlenségét.

Néhány percczel később pár száz főnyi diákság érkezett a kollegium felől, Varga zászlókkal. Az ifjuság a huszárokkal szemben állott meg. Közülök egy, a többiek vállakra emelvén, beszélni kezdett. Még egy izgató szót sem mondott. De mikor így szólt:

— Ugy látszik, kedves barátaim, hogy már a békés tüntetést sem engedik meg az ifjuságnak, — szavait trombita harsogás nyomta el s a huszárság neki vágatott az óriási tömegnek. Én nem tudom, mi adott erre közvellen okot; nem is vettem észre körülöttem semmi affélet, ami erre a veszedelmes támadásra kényszeríthette volna a huszárságot.

Hanem azt tudom, hogy a tömeg rémülten, éljenezve, abczugolva, szitkozódva futott a kardok s lovak patkói elől. Magam is nagy nehezen tudtam bemenekülni a Biedermann ház udvarára, — hol a kapu alatt egymást gázolták el férfiak asszonyok, gyermekek. Sokan elvesztették a zürzavarban kalapjukat, a nők gallérjokat. A huszárok feljöttek a járdára is, s egészen a kapuig kardlapozták mind akiket utólértek.

Egy szemtanu.

A szováti birtok bérbeadása.

Debreczen város szováti földbirtokát holnap szerdán délelőtt adják bérbé és pedig délelőtt 1/2 10 órakor a városháza nagytanácsstermben. Erre vonatkozólag hirdetmény is jelent meg lapunkban, a melyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Nyilatkozat.

Vettük e nyilatkozatot: A dr. Kovács József és dr. Benedek János urak között a Debreczen című lap 1901. október 19-i számában „Ügyvédek mozgalma” cím alatt megjelent közlemény kapcsán fölmérült ügy közbenjöttünkkel a mai napon lovagias uton etintéztetett, Debreczenben, 1901. október hó 21-én. Berényi Gábor, dr. Vattay Gábor, dr. Bakonyi Samu, Fejér Ferencz dr.

Két megtört élet.

Két emberi élet pusztulásáról vettünk hirt. Az egyik Szegedi József nevű timár segéd. Hajdan jobb napokat látott. Önálló mester volt, de letiporta a szabadverseny sivar kora. Most 48 éves. Református nős. Morfiomot ivott. Beszállították a kórházba. Ellenmérget adtak be neki. Azonban még mindig alszik, eszméletlen. Életben maradása bizonytalan.

A munkának egy másik közkatónáját

kint a mezőn, munka közben érte a halál. Erdős János 51 éves, református napszámos a kis-szepesi birtokon ásta a czukorrépat. A früstököt befejezván, megrakodtak czukorrépat a kocsisok és azzal a vasuti állomáshoz indultak. Erdős János napszámos is velük tartott. Utközben hirtelen rosszullet fogta el. Kocsira ült s ott a répa rakomány tetején meghalt. Holttestét beszállították a kórházba.

Ez a rövid történet két megtört életéről.

A debreczeni képes kalendárium.

1902-ik évfolyamát a városi nyomda november hó közepe táján forgalomba bocsátja. A naptár az első évfolyamnál bővebb tartalom, illusztrációk és csinosabb kiállításban fog megjelenni, a ezimtar pedig az évközben történt változásokat hiven tünteti elő. Ára a képes kalendáriumnak az eddigi 1 korona, mely a kibocsátott aláírási ıvek gyűjtőinél azonnal lefizetendő. A mult elkalommal már e közhasznu és szórakoztató tartalmu évkönyv létjogosultsága a közönség részéről tanusított kiváló érdeklődés által bebizonyosodott és ezért következtethető, hogy a II ik évf. mely kivált címtári részével a közszükségletet a lehető leghivebben igyekszik szolgálni, épp oly sikerrel fog megjelenni a nyilvánosság előtt. A naptárra az aláírások már megindultak s ugy helyből, mint vidékről tömegesen érkeznek be Debreczen város nyomdájába a megrendelések. Szerkesztőségünknel is van letéve egy aláírási ıv, mit annak megemlítésével hozunk olvasóink tudomására, hogy a „Debreczeni Képes Kalendárium”-ra mi is szive-en fogadunk el aláírásokat.

Debreczeni rövid hírek.

Debreczen város vasutja. A nemes város az ötös fogatjai mellé vasutat is vásárol. A jog- és pénzügyi bizottság ülést tartván, azt javasolja a városi tanácsnak, hogy Steinberger Gyula vállalkozónak százezer koronánál ne adjanak többet a guti iparvasutjáért. Steinberger Gyula sziztizennégy ezer koronát kért. — **A tüntetők kihallgatása.** A csütörtök éjszakai zavargók és tüntetők közül azok, a kiket sikerült a rendőrségnek kézrekeríteni, sorsukat a királyi ügyészség fogházában várják. A vizsgálóbíró a kihallgatásukkal foglalkozik. — **A boltosok réme.** A rovott előéletű Varga Sára a boltosok réme. Már többször bünteték, rendszerint az üzletek körül és az üzletekben lesi a kedvező alkalmat, mikor lehet valamit elemelni. Tegnap a Degenfeld téren levő Vizvári Ignác rőfös kereskedő üzletének az ajtajába kirakott árak közül dugott a nagy kendője alá egy végvásznat. Azonban a tolvajlást észrevették. A rendőrségre kísérték és most ismét a börtönben ül a börtönvirága.

TÁVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Pótválasztások.

Budapest, október 22.

Vágvecsén tegnap volt a pótválasztás Emmer (Kormp.) és Horváth (Np.) jelöltek között, éjfélkor kitűzték a zárórát, a mikor Horvátnak 64 többsége volt, de ma déli 1 óráig nem érkezett az eredményről hir, valószínű, hogy baj történt.

Gyulán ma délben Bodokynak (Kp.) volt 266, Barthának (Ugp.) 299 szavazata. — A küzdelem rendkívül heves.

Székelyhidon értesülésünk szerint Molnár Ákos Kossuthp. jelölt győzelme biztos.

Felhívás a műpártoló egyesület tagjaihoz.

Vettük az alábbi felhívást: Alólirott felkérem azokat, kik a Műpártoló Egyesület taggyűjtő ivateit még mindez ideig nem küldték hozzám, legyenek szivesek okt. hó 30-ig lakásomra (Péterfia 22.) eljuttatni, hogy a meghívókat az Egyesület alakuló közgyűlésére szétküldhessem. Dr. Csikos Sándor, mint az előkészítő bizottság elnöke.

Gazdák gyűlése.

A gazdasági egyesület által f. október hó 27-re kitűzött értekezlet f. évi november hó 17-re halasztott el.

Fáklyás menet és győzelmi lakoma Hajdu-Szoboszlón.

Saját tudósítónktól.

Szombaton este a szoboszlói függetlenségi érzelmű polgárság impozáns módon adott kifejezést új képviselője Kovács Gyula iránt. Nagyszorú fáklyás menetet rendezett tiszteletére. Kétszáz fáklyavivő mellett a közönség ezrei vonultak Kovács Gyula lakásához. A tűzoltók tartottak fent a rendet Foghty János parancsnoksága alatt. Ott volt a város színe-java. A zenekarok indulója és lelkes éljenzések között vonult fel a közönség.

A dalegylet éneke után Magyar Imre párttag rendkívül lelkes és hatásos, emelkedett szellemű szavakban üdvözölte Kovács Gyulát, a ki épp o'y lelkes mint nagyhatású köszönő szavakat intézett a sok ezer főnyi közönséghez. A közönség kívánatára Lengyel Imre kir. táblai bírónak is meg kellett szólalnia. Lengyel egy óriási hatású, gyűjtő beszédben kitartásra buzdította a szoboszlói választópolgárságot. Felemlítette azon országos örömet, a melyet a Kovács Gyula megválasztása és így a szoboszlói polgárság diadala okozott. Viharos lelkesedést keltett, midőn felhívott minden polgárt, aki Kovács ellen szavazott is, hogy a város és a haza javára, mint közkatonának egy zászló alá álljanak, hiszen úgy is egy zászló alatt harcoltak, habár más személyekért.

A közszeretben álló táblabíró szavait még az ellenpártbeliek nagy számmal jelen levő emberei is a legnagyobb tetszéssel fogadták.

Dr. Baltazár Dezső lelkész szólott még a nép kívánatára. Szavai, előadása szintén a legnagyobb lelkesedést szülték. Jó hatással volt a közönség ezreire azon kijelentése, hogy a harc elmúlt, a küzdelem megszűnt, fogjon kezét minden polgár a város és az egyház javára és legyen Szoboszlón békeség és hazaszeretet. A dalegylet éneke után a menet Ádám János pártelnök, majd Soós János végrehajtóbizottsági elnökhöz vonult és ott is tisztelgett. E két férfiú kitartása és

lankadatlan buzgókodása eredményezte első sorban a szoboszlói győzedelmet.

Vasárnap délben a Kovács Gyula megválasztása alkalmából tized' ebédek rendezett a Kossuthpárt, a melyen több mint 700 választópolgár megjelent. A tized' ebédeken megjelenő Kovács Gyula képviselőt, a ki Ádám János elnökkel és Soós János pártvezérrel jelent meg számos hivatól kísérvé, rajongó szeretettel és határtalan lelkesedéssel fogadta a választópolgárság.

A tized' ebédek a késő esteli órákban végződtek, ezzel Szoboszlón minden politikai akció egy időre megszűnt, a mi kívánatos is.

IRODALOM.**Dóczy József nótái.**

A debreczeni származású pénzügyi titkárnak, a szép költői tehetségű nótaszerzőnek és írónak, Dóczy Józsefnek újabb dalgűjteménye jelenik meg. Dóczy dalait országszerte felkapták és dalolgták. Mindenütt lelkesítenek a gyönyörű Dóczy nóták; azért minden további szöszaporítás nélkül adjuk, a legmelegebben ajánlva, a Temesvárra elszármazott költő legújabb előfizetési felhívását:

Ujabb hat magyar dalomra hirdetek előfizetést. Kérem a dalkedvelőket, kik újabb dalaimat megszerezni óhajtkák, s a kik általánosan elterjedt eddigi nótáimat: „Felednélek felednélek“, „Nádfedeles kis házikóm“, „Mandulafa“, „Kit gyászol a fecskemadár“, „Szeretöt kereselek“, „Magas a kaszárnya“, „Sötét erdő sűrűjéből kakuk madár hallik“ stb. stb. ismerik és kedvelik, sziveskedjenek ezen újabb — diszes kiállításban megjelenő — dalfűzet két korona előfizetési árát és postaköltségre husz fillért hozzám Temesvárra a kir. pénzügyigazgatósághoz a f. évi november hó 10-ig beküldeni, vagy az iránt rendelkezni, hogy eziműkre utánvétel mellett hova küldjem a példányokat? A dalok együtt énekhangra és zongorára alkalmazva a folyó évi november hó 15-én jelennek meg, s minthogy új dalaim le kiválóbbjait válogattam egyűvé, remélem, hogy azok az igen tisztelt érdeklődőknek tetszeni fognak. Minőségükre nevez a három legnagyobb énekművészhez hozzám intézett és alább közölt kedves sorai szolgáljanak biztosítékkal:

I. Kedves barátom!

Az ön dalai nem szorulnak dicséretre! Dicsérik azok maguk magukat! Mindig a legnagyobb örömmel énekelem lassuját, fiassét, mert kedvencz dalaim. Szívelyes üdvözlettel

Báró Splényiné Blaha Lujza.

II. Igen tisztelt Dóczy ur!

Köszönöm figyelmét, a melyvel dalainak gyűjteményét hozzám juttatni szives volt. Gyönyörű dalok ezek! Igaz magyar érzésnek és Istenadta tehetségnek illatos,

színes virágai! Élvezettel dudolgom az Ön szebbnél-szebb zamatos magyar dalait, s legközelebb ha alkalmam nyílik, a szinpadon is énekelek majd belőlök egyet-kettőt. A legszívelyesebben üdvözli igaz hive

Gróf Kinszkiné Pálmay Ilka.

III. Kedves Dóczy!

A maga dalairól én csak azt ismételem amit két olyan nagy művész mondott, mint Blaháné és Pálmay. Csak azt teszem még hozzá, hogy egy Párisban élő magyar menyecske, ki az ünnepek alatt nálam tanult be egy tuczat nótát, — elragadtatással tanulta be a maga dalait, hogy aztán Párisban gyönyörködtesse vele a francziákat. Szívvel üdvözli

Hegyi Aranka.

Gyűjtőknek tiz előfizető után egy, — tizenöt előfizető után két tisztelet példánnyal szolgálok.

A szövegekből — melyek szintén saját szerzeményeim — ime egy mutatvány:

Kurucz dal.

Pogány török rabja a hűséges párom,
Kiszabadulását jaj de régen várom!
Zokogással fekszem, sóhajtással kelek:
Bánatomra sehol balzsamot nem lelek.

Panaszkodom én a felhőknek, a szélnek,
Piros hajnalfénynek, fekete éjfélnék.

„Merre van? Él e még?“ kérdem a virágtól
Delfelől érkező költöző madártól.

Sikolt a szél, jajgat... Felhő könyje csordul,
Piros hajnalfény is sötét gyszra fordul...
Sem virág, sem madár nem mondja meg
nekem,

Latlak-e valaha rabbá lett vitézem?!...

Az előfizetési felhívást abban az esetben is kérem a f. évi november 10-ig visszaküldeni, ha azon semmi megrendés nem történik, hogy a kinyomatandó példányok száma felől tájékozva lehessenek — Legzélszerűbb magát a felhívás tisztán maradt külső lapját eziművel ellátni s 2 filléres bélyeggel visszaküldeni.

Temesvár, 1901. okt. 15-én.

Tisztelettel

Dóczy József

kir. pénzügyi s. titkár

Temesvár, Pénzügyigazgatóság.

A „Vasárnapi Ujság“

október 20-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Erzsébet főhercegnő eljegyzése.“ (Erzsébet főhercegnő és a jegyese Windisch-Graetz Ottó herceg arczképeivel). — „Báiban.“ Köl emény. Erdélyi Zoltántól. — Regénytár: „Az új hajtasok“. Regény. Irta: Gyarmaty Zsigáné (Goró Lajos rajzaival). — „A jövő világából“. Fantasztikus regény. Irta Selonszkij N. N., orosz eredetiből fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — „A menház“. Életkép. Irta Szivos Béla. — „Nem-

3 frt 65 krig, valamint állandóan a legújabb fekete, fehér és színes „Henneberg selymek“ 65 krtól 14 frt 65 krig — méterenként — sima, sávos, kockázott, mintázott damastok stb.

Menyasszony selyem	65 krtól	— 14 frt 65 krig.
Selyem-damaszt	65	— 14 „ 65
Selyem-kelmék öltönyöknek 8 frt	65	— 42 „ 75
Selyem-foulard nyomtatással	65	— 3 „ 65
Bábi-selyem	60	— 14 „ 65
Selyem-grenadia	80	— 7 „ 65

méterenként portó és adómentesen a házhoz. Minták postafordultával, Schweizba kétszeres levélpostá.

G. Henneberg, selyem gyáros, Zürich

[cs. és kir. udvari szállító.]

Foulard selyem 65 krtól

zetközi statisztikai kongresszus Budapesten." (arczképesoportozattal). Sasvári Ármintól. — „A csorbai tó" (képekkel). Cholnoky Jenőnél. — „Abeurrahman Khán afgán emir halála." (az elhunyt és az új emir arczképepepel). — „Bercsényi Béla" (arczképpel). A villámcsapások szaporodása. — „Halász Ignác és lappföldi tanulmányai" (arczképpel és képekkel). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, — Képtalány, — Egyveleg, — stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ulság előfizetés, ára negyedévre négy korona, a Politikai Ujdonságok-kal és „Világkrónika"-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklik Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap", legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre 2 korona 40 fillér.

CSARNOK.

Nagy Napoleon császár katonája.

(Erekmann-Chatriantól.)

Fordította: **Ifjabb Móríc Pál.** 60.

Hat óratájt ismét egy törzstiszt vág tatott hozzánk. Parancsot hozott. Lorain ezredes hatrálót fuvatot, A poroszhuszárok rohama alatt és a puskatűzben, mintegy hetven embert veszített a zászlóalj.

Már bealkonyodott, amidőn az erdőt elhagytuk. A Parthé partján tovább, mint két órát vártunk, míg elvonult a sereg egyrésze. Lőszer-kocsik, mindenféle málya vonatok közé keveredünk. Két hidon keresztül vonult át a visszavonuló fegyveres sereg és más csapatok. Közbe sebesültekkel meg rakott kocsik következtek. Már besötétedett, de időnként még mindig dörgött az agyu. Három csata vívott meg. Mondták, hogy Wachau mellett Lipse másik oldalán az osztrakokat, az oroszokat megvertük, hanem amely csapatok Möckern felől jöttek, komoran masiroztak, most egyik sem kiáltozta a győzelmes diadal kiáltást.

Miköz a másik partra átvergődünk, még jó felóraig menetelt a zászlóalj lefelé a Parthe menten. Schönefeld falu felé vetjük az irányt. Hűvösödött az éjszaka. Nehézkesen botorkáltunk. A fegyver a vállunkat nyomta. Búnak ereszteltük a fejünket. A szemünk már majd beragadt.

A hatunk mögött még morajlott a möckerni visszavonuló sereg. Az agyuk, a tarszekerek robaja, meg az embersereg léptelnek tompa dübögése. A tűzerek, a szeke- reszek kiáltozva riogatták az embertömeget az agyuk a szer- és málya kocsik utjából. Vegül csittult valamit a zaj. Ekkor már valamennyire ki jutottunk a zürzavarból. Egy csöndes temető mellett megállott a zászlóalj. A fegyvert gulába raktuk. Kiléphetünk a sorból.

Feltekinték, a holdfénynél csak ekkor ismertem fel Schönefeldet. Zimmer barátommal hányszor kísérteltünk ide az „Arany kéve" kis kocsimába. A Winter apó szőlőu- gasában sokszor jóízűt falatoztunk itt; meg- felelően fogyasztgattuk az atyus fehér borát is. Még akkor enyhén süttött a nap, Nyári friss zöld színben ragyogott a táj. Oh ti el- mult régi jó idők.

Miután az őrszemeket kiállították, le- gényeket kldtük be a faluba fiért, élelmi szerekért. Én a temető fal tövében elalud- tam. Hajnali három órákor úgy költöttem fel. Czebede költözgetett.

— Józsi! mondá, gyere hē! Meleged

jünk fel! Ha itt maradsz, valami beteg- séget szerzel.

Bágyadtan, összetörve tápázkodtam fel. Az eső szitált. A czimborám karomnál fogva húzott a tábori tűzhöz. Az esőben csak füstölt a tűz, de nem melegített, Cze- bede pálinkával kínálta. Ettől valamiké- t melegedett a gémberegett tagom. Én a tul- parton csillogó tábor tüzeket vettem szem- ügyre.

— Ott pajtás a poroszok melegednek, magyarázta Czebede. Most ők táboroznak a mi erdőkben.

— Igen, sohajték, a szegény Klipfelt is ott fekszik valahol, de már ő nem fázik.

Összevaczogott a fogam. Ugy elszomorított ez a szó. Czebede időmultán meg- kérdezte:

— Józsi! Emlékezel-e még arra a fekete szalagra, tudod arra, amit ő a sors- huzás napján kötött a kalapjára? Emléke- zel-e, mikor kiáltá; Halálra ítélték minket is, mint az oroszországiakat... Csak ide- hát azzal a fekete szalaggal. Ugyis gyászba- borult már a mi életünk! A kis öcsese még tartóztatta.

— Nem Jakab! Ne! Csak azt ne!

— A gyerek sirva fakadt. Hanem Klip- fel daczosan felkötötte a fekete szalagot. Már ekkor vele álmodott a huszárokkal.

Czebede mennél jobban belemelegedett a beszédbe, annál inkább eszembe tűntek e jelenet részletei. Eszembe jutott az is, hogy a gaz Pinnacle engem kínált elsőbbed is a fekete szalaggal. Én reám kurjongatott.

— Hejh te sánta!... Itt egy szép szalag... Éppen neked való. Gyere csak ide!

Még most is me borzadtam, ha reá- gondoltam. Bus előérzett fogott el. Nem is menekülsz te innét... Pinnacle volt a te halálmadarad... Vége, vége mindennek! És Katiczára, Gretel néniére a jó Gulden- urra gondolván, megátkoztam mindnyáját. akik ebbe a helyzetbe kényszerítettek.

Négy óra felé, mikor virnyadt az ég, elővetődtek az élelmező kocsik is. Kenyeret- pálinkát és húst osztottak ki.

Az eső megállott. Itt le is főztünk. Hanem nem melegedhettem fel, a lázbeteg- ségemben itt estem. Belől fáztam, mind- amellet wínden tagom égett. Hanem rajtam kívül legalább a zászlóalj háromnegyedrész- e így szenvedett. Többen a földön fetrengtek, mert már képtelenek voltak tovább mar- solni. Ugy sirtak, mint a kis gyermekek. Az anyjuk után esengtek. Szivszakajtó lát- vány volt ez. Az éhség, az erőltetett mar- sok az esőzés, a bänkódás okozták ezt a betegséget, a gondolat, hogy a szülőföldjü- ket sohasem láthatják többé. Hála Isten- nek, a szülők nem igen látják így magzat- jokat az uton fetrengve. Ez iszonyúság is volna. Sok ember megtagadná az isteni kö- nyörületet.

Mennél inkább virradt, annál inkább- áttekintettük a folyó tulsó, baloldali részét. Füz- és rezgönyárfa zöldelt a völgyekben. A faluk romja leégve füstölgött. A holttes- tek halomra verődve heverték. Amodább összetört löszerkocsik, aztán félredült agyuk. Pusztulás mindenfelé. A Hallei, a Lindent- halli, a Delischei utakon, mindenütt csak a nyomoruság. Ehez képest még a lützeni- csata is türethető volt. Innét jól láttuk a po- rozok feifejlődését. Ezernyi tömegben ka- varogtak a csatamezőn. Most fonták a nagy- gyűrűs kört az oroszokkal meg az osztrá- kokkal mi körülünk. Még meg sem gátol- hattuk őket, annyival inkább, mert a 120,000 főnyi friss fegyveres sereg most csatlako- zott hozzájuk. Ezek hatrább maradtak. Eze- ket Bernadotte és Bennigsen muszka gene- rális vezették a csatamezőre. A mi sere- günk, miután egyetlen nap három csatát

vívott meg, ma 120,000 főből állott, 300,000 szurony környékezett bennünket, nem is számíthatván hozzá a mintegy 50,000 főnyi lovasságot és az 1200 ágyut.

Schönefeld alól ismét megndult a zász- lóalj. A hadosztályhoz akartunk bevonulni. A sebesült szállító kocsik lassan húzódtak mellettünk, a környékbeli kocsikat mind be- rendelték erre a szolgálatra. Azonkívül a felkötött karu, bepólyázott fejű sebesülteket is százával találtuk az utfélen, ezek a sze- rencsétlenek gyalog marsoltak. Némelyik úgy megsárgult, mint a halott. Hanem aki- nek csak jártányi ereje volt, az egyik sem- ült kocsiira. Gyalogszerrel ténfergett a kör- ház felé.

Százféle vesződéssel törtettünk ke- resztül ezen az összetorlódtott tömegen, mi- dőn hirtelen a káposztaföldök felől, mintegy 20 huszár rugtatott felénk. A pisztolyt előre szegezve riasztották a tömeget az utból. Lázasan kiáltozták:

— A császár! A császár!

Erre félrehúzódott a zászlóalj. Tiszte- legtünk. És néhány szempillantás múlva a lovas gárdagránátosok vágattak el mellet- tünk. Ezek aztán igazi óriások voltak már. A nagy csizmájuk ezombtőig felért. Óriási medvebőr süvegük lenyomódott a válluk- ra. A nagy süveg alól csak a szemük, az orruk meg a bajuszok látszott ki. A kard- jukat vágta közben a csipőjükhöz szorítot- ták. Mi mindnyájan örültünk, hogy láttuk őket.

— Ezek aztán a hatalmas ficzkók! Ezek is mihozzánk tartoznak!

A lovas gárda gránátosokat a generá- lisok követték... Csak képzeljétek el. 150—200 generális, marsall, meg minden- féle magasabb rangú parancsörtsizt egy co- móban. Mindnyájan villámgyors tűzverű pa- ripán vágattak, aranytól csillogott a ruhá- juk. Az egyenruhájuk színe is változóbbná- változóbb volt. Volt e közt hosszú, szikár gögös-arczu, úgy piroslott az arca. Neme- lyik fiatal, mint a szobor, oly délezegen, szabályosan lovagolta a tüzes paripát. Vil- logott a szeme: azután ezek a kemény sas- orrok! Nagyszerű, iszonyu jelenet!

Hanem daczára ezeknek az Európa- szerte rettegett hadvezereknek, engem még- is legjobban Napoleon hatott meg. Azt az öreg kalap t, meg a szürke kabátját mintha most is látnám. Meg aztán a széles, erős vállá és a daczos vállhoz nőtt nyaka. Mintha csak az egész világ velünk kiáltotta volna, oly óriási rikoltás támadt:

— Éljen a császár!

Folyt köv.

Nyilttér.

Ne mulassza elsenki öszi és téli divatcikkek beszer- zése végett fölkeresni a Pá- risi Divatáruházat, Debreczen a m. kir. főposta mel- lett, a holnői felöltőkben, leány kabátokban, gyer- mek köpenyekben, diszi- tett női kalapokban, selyem blousok, szörme különle- gességekben meglepő du- választéku ujdonságok kap- hatók. Bámulatos olcsósza- bott áruk.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Eladó háztelkek a Varga kertben és a Péterfia utcán az orsz. tanítói árvaház mellett. Értekezhetni özv. Varga Ferencnéél Szt.-Anna-u. 25.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduság pedró” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszer-tárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Ebesi ártézi víz a legjobb legegészségesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főraktár: Piacz-u. 7. sz.

Házvezetőnőnek keres-
tetik vidékre gyermektelen, komoly gondolkozású, művelt református urnő. Cím a kiadóhivatalban.

Kerestetik azonnali átvételre fűszerüzlet lehetőleg pálinka mérésel. Cím a kiadóhivatalban.

Uri lakások

1902. Május 1-től bérbe adandók

1., Kossuth utca 7. számú épületben a II emelet utcai részén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, vízvezeték, teljes légszusz berendezés, és minden mellék helyiség, jövizű kut, mosókonyha.

2., Ugyanott II. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, — előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.

3., Ugyanott I. emeleten tisztaudvarra néző 3 tágas világos a fenti felsorolt modern berendezéssel.

4., Kossuth-utca 26 számú háznál az utcai ház földszintjén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, üveges pavillon, jövizű kut, mosókonyha és minden mellék helyiséggel.

Értekezhetni **Kardos László** üzletében, hol az épület tervrajza is megtekinthető.

Olajba rakott, páczolt és kocsonyázott halcsemegék

Caviár, tengerirák,

francia és belföldi

sardiniák

a leghíresebb gyárakból.

Balatoni fogas

— kristály kocsonyában —

beszerezhető

Kontsek Géza

fűszerkereskedésében

DEBRECZEN, Kossuth utca.

Süket ön ?

Uj találmányunkkal a sükettség és néhez hallás minden neme gyógyítható : süketen szülöttek gyógyíthatatlanok. Fülzugas azonnal megszűnik. Irjátok le eseteteket ? Díjmentes megvizsgálás és felvilágosítás. Mindenki csekély költségből otthon gyógyíthatja magát. **Internationale Ohrenheilanstalt, 596 La Salle Ave, Chicago, Ill.**

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi-téli idényre a legujabb

Szines és fekete selyem

Gyapju női ruhaszövet

Flanell, mosó velez

Téli kendő, sál

Ruhadiszkek és bélésárakkal

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégtől átvett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk ki.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

Dr. J. G. POPP-féle

ANATHERIN

cs és kir. udvari fogorvos **Bécs**, 13/6. Csak akkor valódi, ha a kék címkén francia arany nyomásban czégem látható.

Az 1900-ban Párisban tartott nemzetközi orvosi congressuson az Anatherin a száj és fogak ápolására általános használatra ajánlott. Ez alkalommal kimutattott hogy az eddig használt szájtörlők többnyire savtartalmuk és ezáltal — száj nyálkártya gyuladást okoznak. 5.

Kapható Debreczenben **Tóth Béla** és **Mihalovits István** gyógyszer-tárában, továbbá a legtöbb gyógyszer-tárban és illatszerkereskedésben.

Egyedül a henger alakú Anatherin fogorvosi leghatóságosabb, legolcsóbb, legártalmatlanabb és sokáig tartó.

10 koronaért Genfi arany Plaque remontoir óra

egyedüli galvánilag 14 karátos arannyal erősített díszóra, amelyet mindenki 100 K. becsül. Tényleg azonban felugró fedéllel, véséssel, tartósság és pontos járásra nézve 5 évi kezességgel, csak 10 K. az ára, horgonyművel, repaszírozva, 3 fedéllel 14 K. Valódi ezüst remontoir 15 köre, 3 nehéz dűsan véselt fedéllel, elismert kitűnő óra, különösen erős 16 K. hölgyeknek 14 K. Nikélóra legjobb készítmény 4 K. 50 fl. Divatos kiváló elegáns arany Plaque-lánc urak és hölgyek részére 4 K.

RUNDBAKIN M., Bécs, IX, Berggasse 3.

14 karát. arany-gyűrűk 2 K.

hölgyeknek és uraknak, val. ezüsttel erősítve. Mind gyűrű hivat. jelzéssel. Husz. évi tartósságáért kezesség. Gyönyör. csillogó művészies gyémántokkal és szin. kövekkel 2 K. erősebb 3 K. Nászgyűrűk 2.25 K. (Papírszel. ujjmérték kérik.)

Érdekes újdonság. Hangverseny-Piston-Accordeon nagy feltűnést kelt, szolid szerkezete gyártása valam. olcsó ára miatt, mind. óta mérés nélkül mindenki eljátszhatja a leg szebb tánczenét, indulókat, melódiaikat és hangszernek 28 hangja van gyöny. basszus kísérettel 5 K. Képes árjegyzék ingy. kapható.

ŐSZI öltönyök tisztítása

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelmefestő és vegytisztító intézetben eszközöltetik.
DEBRECZEN
Széchenyi-utca 42-ik sz.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.